

**III Semester B.H.M./B.C.A. Examination, November/December 2015
(CBCS) (Freshers) (2015 and 16 Onwards)**

LANGUAGE SANSKRIT – III

Campus Ramayanam (Ayodhya Kanda), Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.

2) Q. Nos. I, VI and VII should be answered in Sanskrit only.

- I. प्रश्नानां समाचीनं उत्तरं लिखत . (10x1=10)

बुद्धौर्गेशं सौरियोद इष्टुरवन्मू आरिसे भरेयुरि.

Choose and write correct answer.

1) वनदेवताभिः कः निन्दिष्यते ?

1) निमेषहानिः

2) अनिमेषहानि

3) विनिमेषहानिः

4) सुनिमेषहानिः

2) मुकुटं विधातुं कस्मिन् दिवसे यतिष्ठे ?

1) फाल्गुने

2) तिष्ये

3) चिन्ते

4) मृगशे

3) सत्यगिरां पुरोगः कः ?

1) अरिन्दमः

2) गिरिन्दमः

3) हरिन्दमः

4) पुरिन्दमः

4) रामस्य कौतुकमडलं कः निर्वर्तयामास ?

- 1) विश्वामित्रः
- 2) अगस्त्यः
- 3) वसिष्ठः
- 4) भृगुः

5) किं नाम राजा स्वे लोचने विप्राय विततार ?

- 1) अलर्कः
- 2) हलर्कः
- 3) मलर्क
- 4) सुलर्क

6) बृहस्पतिपदभ्रंगविधुरः कः ?

- 1) महिषः
- 2) नहुषः
- 3) धनुषः
- 4) करुषः

7) सीता निजाभरणानि कस्य न्यदात् ?

- 1) सुयज्ञापरत्न्यै
- 2) वमिष्ठपत्न्यै
- 3) अगस्त्यपत्न्यै
- 4) भरद्वजपत्न्यै

8) भागवतचम्पूकाव्यस्य रचयिता कः ?

- 1) कालिदासः
- 2) व्यासः
- 3) अभिनवकालिदासः
- 4) वाल्मीकिः

(3=4) 9) नलचम्पूकाव्यस्य रचयिता कः ?

1) बाणः

2) त्रिविक्रमभट्टः

3) श्रीहर्ष

4) दण्डी

10) बहुप्राचीनचम्पूकाव्यं किम् ?

1) नलचम्पू

2) भारतचम्पू

3) भागवतचम्पूः

4) रामायण चम्पूः

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत.

(2×10=20)

एठदू पृथ्वैग्नेगं पृष्ठं दृष्टवन्नु उर्जयिरि.

Write an essay on **any two** questions.

1) पञ्चचम्पूकाव्यानि परिचाययत ।

पॅंचजॅंप्टु काव्यगङ्गन्नु पॅरिचॅंयिसि.

Introduce Panchachampu Kavyas.

2) कैकेय्या: आग्रहं विशदयत ।

कैकेयीय आग्रहवन्नु विवरिसि.

Explain Kaikeyies Agraha.

3) भोजस्य जीवन-काल-कृतिविषये प्रबन्धं लिखत ।

भौजन देश-काल-कृतिगङ्गन्नु कुरितु पृष्ठं दृष्टवन्नु उर्जयिरि.

Write an essay on the life, date and works of Bhoja.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं विलिख्य तार्त्यं लिखत.

(2x4=8)

या वृद्धादर्था एठदू श्लोकगङ्गान् अमुवादिः वै परिसः.

Translate and explain any two of the following.

1) यामेवाहुर्निशिचरकुलोन्मूलने मूलहेतुं

यस्याश्चित्तं प्रकृतिकुटिलं गात्रमित्रं बभूव ।

अम्भोजिन्याः शिशिरसरसं कासरीवाच्छमम्भः

कैकेय्याः सा हृदयमदयं मन्थरा निममिन्य ॥

2) नैवाभवस्त्वमिह शीलवतीषु गण्या

नैवाभजत्पितृमतां गणनां स रामः ।

नैवापमात्मजसुखान्यहमत्यनार्थे

नैवापमम्बु भरतेन न मे प्रदेयम् ॥

3) रेखारथाङ्गसरसीरुहशङ्खचिन्हे

क्षेमङ्गरे तव करे जगतां त्रयाणाम् ।

कान्तारकन्दखननं रचयेति नून-

माबद्धवान्प्रतिसरं भगवान् वसिष्ठः ॥

4) कल्याणवादसुखितां सहसैव कान्तां

कान्तारचारकथया कलुषी चकार ।

अम्भोदनादमुदितां विपिने मयूरी

सन्त्रासयन्निव धनुर्धर्बनिना पुलिन्दः ॥

b) अनुवाद कुरुत.

(1×4=4)

गद्यभागवन्मूळानुवादिसिरि.

Translate the prose passage.

तत्र सोमित्रिरतिमात्रप्रवृद्धमन्युः शतमन्युसमानमग्रजन्मनं प्रत्येवमकथयत् ।

आर्य । न कार्यमिदम् । लोलगर्हणार्हायाः कैकेयाः वचसा रजसा जरसा च समाक्रान्तस्वान्तस्वान्तया कृत्याकृत्यविवेकमूदस्य राज्ञः प्रज्ञाशैथित्यान्निःसृतेन वचसा सन्त्यज्य राज्यमटवीपर्यटनं विधातुम् ।

अथवा

अथ निशीथे दाशरथिः सुमन्त्रेण संमन्त्र्य बष्टिजनसंहितिरतिविनतानन्दनेन स्यन्दनेन वेदश्रुतिगोमती निष्पन्दिकानामनदित्रयपरिष्कृतामिक्ष्वाकवे मनुना दत्ता वसुमतीमतीत्य विविधवनगहनवीरुतृणपटल पिहितरथतुरगखुरमुद्रया पदव्या गङ्गतरङ्गसङ्गतमूलं गणनकालिनितशृङ्गं शृङ्गवेरपुरालङ्गारमिंगुदिपादप मुपागमत् ।

IV. द्वयोः ससन्दर्भ विवृणत.

(2×4=8)

एठङ्गन्मूळ०दृध्वं सौहित्य विवरिति.

Annotate any two of the following.

1) ऊरीचकार हृदये पुटपाकरीतिम् ।

2) कैकेयि । मां उपयमं नयतीति मन्ये ।

3) मातस्त्वया न कदाचिदुपेक्षणीयम् ।

4) मयि पतति गरीयानम्ब ते पक्षपातः ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत.

(2×2¹/₂=5)

एरडन्हू कुरिठु लङ्घु छिप्पै भरेयिरि.

Write short notes on any two of the following.

1) सीता

2) कैकेयी

3) वरद्वयम्

4) चम्पूकाव्यलक्षणम्

VI. संस्कृतभाषायां उत्तरं लिखत.

स०शु डदल्लि णुठिसि.

Answer in Sanskrit.

A) पञ्चानाम् वाक्यानां दोषान् परिहरत.

(5×1=5)

एम्ह वाक्ये गज़ देवेष्टगज़न्हू त्रिद्व भरेयिरि.

Correct the errors of any five sentences.

1) महाराजा नगरं आगच्छति।

2) खगाः वृक्षे अधिवसन्ति।

3) चोरस्य भीतः बालकः धावति।

4) माता सुतां सह गृहं गच्छति।

5) शालां छात्राः पठन्ति।

6) शिक्षकः पाठं पाठयसि।

7) सर्वे जनाः सुखिनो भवतु।

8) धर्मे रक्षिते रक्षतः।

B) पदानि उपयुज्य वाक्यं रचयत (पश्चानां). (5x1=5)

ಪದगಳನ್ನು ಉपयोಗಿಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ (ಇದು ಮಾತ್ರ).

Construct sentences for any five.

- 1) संस्कृतं
- 2) स्मरामि
- 3) एव
- 4) पठतु
- 5) यथा-तथा
- 6) अद्य
- 7) गन्तुं
- 8) बालकः

VII. संस्कृत भाषायां अनुवदत. (1x5=5)

ಸಂಸ್ಕृತಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into Sanskrit.

ಶ್ರವण ಮಾಸ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಾಸ. ಈ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ, ವರಂಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀವ್ರತ, ಗೌರೀತ್ಯೇಯಾ, ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ, ಅನಂತ ಚಕ್ರಾರ್ಥಿ ಮೊದಲಾದ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ವರ್ಷ ಮುತ್ತುವು ಈ ಮಾಸದಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ.

Shrawana is the month of festivals. In this month Sri Krishna Janmashtami, Varamahalakshmi vrata, Gowri trithiya, Ganesh Chathurthi, Anantha Chaturdashi are celebrated. The uniqueness of this month is that the rainy season begins with this month.